

De winter is deze maand echt begonnen: hoog tijd dus om de strandstokken tevoorschijn te halen en de kust op te zoeken. Kees Westdorp laat in dit artikel zien dat je in weerwil van de verhalen dat vroeger alles beter was, ook nu nog een leuk klusje vis kunt vangen vanaf het strand.

TEKST KEES WESTDORP
FOTOGRAFIE
ROB KRAAIJEVELD

Tegenwoordig wordt vaak beweerd dat je bij het strandvissen al in je handen mag knijpen met de vangst van een enkel visje. Het tegendeel is echter waar. Als zoute wedstrijdvisser in hart en nieren ben ik vrijwel het hele jaar door bijna ieder weekend wel ergens in Nederland aan een strand te vinden. Zo zie je jaar in jaar uit de veranderingen die naar gelang het jaargetijde plaatsvinden. Daarbij wisselen goede en minder goede jaren elkaar af, kan ik na zo'n vijftwintig jaar aan zee te hebben gevist gerust concluderen. Je kunt de natuur nu eenmaal niet sturen. Aan de andere kant heb je wel invloed op hoe je de visserij vanaf het strand precies aanpakt. Materiaal (van de hengel tot de haak), aas, techniek, tactiek, locatie en tijdstip zijn allemaal zaken die de aandacht verdienen. Dat totaalplaatje is in de meeste gevallen allesbepalend voor of je al dan niet succesvol bent. Aan de hand van een vissessie op de schaar vanaf het strand bij het Zeeuwse Zoutelande die eind november plaatsvond, doe ik stap voor stap uit de doeken hoe mijn winterse strandvisserij eruit ziet. ◀

SCHARRENBAL VANAF HET ZEEUWSE STRAND

Strandtips van 'Cold Kees'

ONE SIZE FITS ALL

Vanaf oktober tot april is het de wintervis – gul, wijting en schaar – die de klok slaat aan de kust. Gezien het gemiddelde formaat van deze meest voorkomende vissoorten is het raadzaam om niet al te grote haken te gebruiken. Dus geen grote 5/0 haak gevuld met vijf of zes zeepeieren, maar liever een model Aberdeen maatje 2 of 4. Die prop je overigens niet

domweg vol. Afhankelijk van de vangsten kun je de aasaanbieding variëren. Bij extreme vangsten (zoals eind november aan de Zeeuwse stranden) is een enkel piertje per haak al voldoende. 'Grof' azen heeft dan echt heel weinig zin.

Omdat het formaat van de vis doorgaans bescheiden is, zijn kleine haken een slimme keus.

DIK OF DUN VISSEN?

Bij stranden waar het snel diep wordt, ontstaan er soms vervelende randen waar het lood overheen moet worden getrokken. Hierdoor is het raadzaam een loodlifter en/of een niet al te dunne lijn te gebruiken. Zeker wanneer je de vis niet al te ver hoeft te zoeken, is een dikke lijn een logische keuze. Zit de vis echter wat verder weg, dan ligt de keuze voor een dunne lijn voor de hand. Hiermee kun je verder werpen en dieper water bereiken, wat soms dus meer vis oplevert. Een ander trucje om

verder te werpen is van de gebruikelijke driehaaks paternoster terug te gaan naar twee haken of zelfs maar één haak. Daarbij levert minder aas op de haak natuurlijk ook minder weerstand op met werpen.

Een onderlijn met één of twee haken werpt verder dan een driehaaks paternoster.

DIEP VERSUS ONDIEP

Nederland kent diepe en minder diepe stranden. Nou is het niet zo dat hoe dieper het water is, des te meer vis je vangt – al denken veel vissers dat wel. Sterker nog: als het oppervlaktewater aan het begin van de winter nog niet te koud is, vang je in het ondiepere water vaak meer dan in het diepe. Aan de stranden van Walcheren (tussen Vlissingen en Westkapelle) wordt het dicht onder de kust al vrij snel diep en kan iedere zeehengelaar aan een goed maaltje vis komen. Bij de sessie voor dit artikel stond ik tussen vrij onervaren hengelaars die niet verder konden werpen dan vijftig tot zeventig meter. En zij vingden echt niet veel minder dan een ervaren werper die grotere afstanden gooit. Het is zelfs zo dat ik zelf ook korter onder de kant ben gaan vissen en nauwelijks verschil merkte. Wat meer noordelijk richting Domburg wordt het wat minder snel diep en zijn zijn verre werpen eerder noodzakelijk.

Op veel stranden is ver werpen helemaal niet noodzakelijk.

HENGELKEUZE

De hengel die ik voor de winterse strandvisserij gebruik, kan minimaal 150 tot 200 gram wegzetten. Deze loodgewichten zijn vaak noodzakelijk omdat het bij Zoutelande behoorlijk kan stromen. Het loodgewicht bepaal ik overigens aan de hand van het type hengel dat ik gebruik. Iedere zeehengel heeft namelijk een werpgewicht waar je het lekkerst mee werpt. De hengel moet zijn werk kunnen doen: een te licht of te zwaar loodgewicht gaat ten koste van de werpafstand omdat de hengel niet optimaal wordt belast. De ideale lengte van de hengel is wat mij betreft vijf meter. Bij het binnendraaien kom je daarmee vrij hoog, zodat de lijn minder snel in eventuele vervelende randen onder de kant terechtkomt.

Stem je loodgewicht goed af op wat je hengel 'kan hebben'.

NYLON OF DYNEEMA?

Op de molen spoel ik nylon met een diameter van maximaal 35/00, of 20/00 dyneema. Loopt de lijn tijdens het binnendraaien niet vast, dan kan je teruggaan naar bijvoorbeeld 25/00 nylon; uiteraard met een stevige voorslag. Op de vraag nylon of dyneema, zeg ik altijd nylon als het gaat om het niet verspelen van vis. In dyneema zit geen rek en zeker wanneer je een vrij stugge hengel hebt, draai je de vis daarmee sneller van de haak. Toch kies ik als ik vrij aan het vissen ben – en de vis niet per se snel hoeft te

worden binnengedraaid – vaak voor dyneema. Dit omdat je op deze lijn bijna alle beten ziet – in tegenstelling tot nylon waarbij je de vis vaak helemaal niet ziet aanbijten. De kick van het vissen vind ik persoonlijk toch het eerste contact met de vis. De wetenschap dat er aan het aas wordt geknabbeld heeft wel wat. Domweg op tijd vissen en om de tien minuten binnendraaien vind ik minder 'fun'.

Met nylon verspeel je minder vis, maar met dyneema zie je weer haarfijn alle aanbeten.

PIEREN EN TAPPEN

Naast de alom bekende zeepiëren, vis ik ook graag met tappen. Waar je in heel Nederland vrij gemakkelijk aan zeepiëren kunt komen, moet je voor een portie tappen meer moeite doen. Het is de zoektocht echter meer dan waard omdat tappen vaak wel veel vis opleveren. De tap is een worm uit dezelfde familie als de zeepieper, maar is met een lengte van soms meer dan dertig centimeter een stuk groter. Ook is de tap wat taaier dan een zeepieper, waardoor deze beter op de haak blijft zitten en dus ook langer attractief is voor de bewoners van de zeebodem. Tijdens deze reportage was de vis overigens in zulke grote getale aanwezig dat ze vanwege de heersende voedselnijd ook zagers, meshaften en een stukje makreel niet konden weerstaan.

Tappen zijn taaier dan zeepiëren en blijven daarom beter op de haak zitten.

ONDERLIJNEN

Afhouders of de bekende losse sleeplijnen? Dat is soms de vraag! Mijn ervaring is dat platvis zich wat gemakkelijker laat vangen aan een onderlijn met afhouders, en wijting en gul eerder aan die losse lijnen. Houd er wel rekening mee dat je zonder afhouders wat verder kunt werpen. Die afhouders remmen door de weerstand in de lucht immers behoorlijk af. Gebruik tenslotte niet al te dunne haaklijnen – zeker niet wanneer er veel vis wordt gevangen. Een 40/00 haaklijn is zeker niet te dik op een haakje maat 2 of 4.

Zonder afhouders werp je stukken verder dan met afhouders.

UPTIDE VISSEN

Staat er extreem veel stroming en is het niet al te druk met medevissers, dan kun je het beste zo veel mogelijk 'uptide' vissen. Dit wil zeggen dat je sterk stroomopwaarts inwerpt. Niet alleen ankert het lood zo beter, ook de aaspresentatie gaat erop vooruit. Geef direct na de worp wat extra lijn zodat het lood zich kan zetten en de laatste meters lijn door de stroming mooi plat tegen de bodem worden gedrukt. Zeker voor schar is dit ideaal. Door de lijndruk zal de hengeltop, ondanks een vrij grote

bocht in de lijn, strak staan en zijn de aanbeten toch waarneembaar. Staat er minder stroming, dan is wat minder uptide gooien ook prima en bij weinig stroom hoeft je zelfs geen ankerlood te gebruiken – dat vist natuurlijk een stuk prettiger. Vis je met gevlochten lijn, dan is het raadzaam om altijd wat extra lijn te geven. De vis voelt dan niet meteen al te veel weerstand bij het pakken van je aas.

Door de druk op de lijn komt je hengeltop ook bij uptide vissen mooi strak te staan.

LOCATIE EN TIJDSTIP

Niet ieder strandje tussen Westkapelle en Vlissingen levert evenveel vis op. Er zitten vervelende plekken tussen waar je heel snel een onderlijn verspeelt. Is dit op jouw stek het geval, probeer het dan een vak (tussen twee palenhoofden) verderop. Zelf heb ik tijdens deze Visbladsessie in een vak rechts van strandtent de 'Zeeuwse Riviëra' in Zoutelande gestaan. Daar liep ik in ieder geval totaal niet vast. De strandjes voor het 'Kustlicht' tussen Westkapelle en Zoutelande zijn vaak ook goed, al kan het hier eveneens per vak verschillen. Houd er rekening mee dat deze stranden in de winterperiode goed zijn omdat diep water met laagwater binnen werpbereik komt. Kijk dus goed in je getijdenboekje voordat je hier een hengeltje uit gaat gooien. Met hoogwater vang je hier namelijk weinig tot niets...

De stranden bij Zoutelande zijn vooral top rond laagwater, als het diepe water binnen werpbereik komt.

